

המסורת השלישית

"הדרישה היחידה לחברות ב-A.A. היא הרצון להפסיק לשתות"

מסורת זאת עמוסה במשמעות. כי A.A. אומרת בעצם לכל שתיין כבד: "אתה חבר ב-A.A. אם אתה אומר זאת. אתה עצמך יכול להצהיר על הצטרפותך; איש אינו יכול להרחיקך. לא משנה מי אתה או עד לאן הידרדרת, עד כמה רציניים הסיבוכים הרגשיים שלך או אפילו פשעך, אנו איננו יכולים למנוע ממך את A.A. איננו **רוצים** להשאירך בחוץ. איננו חוששים ולו במעט שתזיק לנו, ולא משנה עד כמה אתה מעוות או אלים. ברצוננו רק להבטיח שתוענק לך אותה הזדמנות כבירה להשיג מפוכחות שאנחנו קיבלנו. וכך, אתה חבר ב-A.A. מהרגע בו הצהרת על כך. לביסוס עיקרון זה בנושא החברות נדרשו שנים של ניסיון מכאיב. בימינו הראשונים דבר לא נראה שברירי וקל לריסוק כקבוצת A.A. לא היה כמעט שום אלכוהוליסט שפנינו אליו, שהקדיש לנו תשומת לב כלשהי; רובם של אלה שהצטרפו אלינו בכל זאת, היו כשלהבות נרעדות בסופָה. פעם אחר פעם כבו נרותיהם חסרי היציבות ולא ניתן להדליק אותם מחדש. מחשבתנו התמידית, שלא נאמרה, היתה "מי מאתנו הוא הבא בתור?".

אחד מחברינו מאפשר לנו הצצה לאותם ימים. "בתקופה מסוימת", הוא מספר, "היו לכל קבוצת A.A. חוקי תְּכָרוּת רבים. כולנו היינו אחוזי פחד שמישהו, או משהו, יהפוך את סירתנו ויטביע את כולנו מחדש במשקה.

'משרד הקרן'* שלנו ביקש מכל קבוצה לשלוח את רשימת 'תקנות ההגנה' שלה. אורכה של הרשימה היה כאורך הגלות. לו היו תקנות אלה בתוקף בכל מקום, לא היה באפשרותו של איש להצטרף ל-A.A. עד כדי כך היו חרדותינו ופחדינו גדולים.

"היינו נחושים שלא לקבל אדם ל-A.A. אלא אם השתייך לאותו סוג משוער שהגדרנו כ'אלכוהוליסטים טהורים'. אלה שמלבד סביאתם ותוצאותיה, אסור היה שיהיו להם כל סיבוכים נוספים. וכך נמנעה בהחלטיות ההצטרפות מקבצנים, נוודים, חולי רוח, אסירים, הומוסקסואלים, תימהוניים ונשים שנפלו. כן אדוני, אנו משמשים רק אלכוהוליסטים טהורים ומכובדים! כל האחרים ודאי יהרסו אותנו. ובכלל, מה היו אומרים עלינו אנשים הגונים אם היינו מקבלים לחברתנו את אותם תימהוניים? בנינו גדר רשת מסננת סביב ל-A.A.

"אולי עכשיו זה נשמע מגוחך. אולי תחשוב שאנו הוותיקים היינו בלתי סובלניים למדי. אך אני יכול לספר לך שבמצבנו אז לא היה שום דבר מצחיק. היינו קודרים מפני שהרגשנו שחיינו ובתינו היו מאוימים, וזה לא היה מבדח כלל. בלתי סובלניים, אתה אומר? אכן, היינו מבוהלים. באופן טבעי התחלנו לנהוג כפי שנוהג כל אדם ירא. אחרי הכול, האם הפחד אינו מה שעומד בבסיסה האמיתי של אי סובלנות? אכן, היינו בלתי סובלניים". כיצד יכולנו לשער אז, שכל אותם פחדים יוכיחו את עצמם כחסרי ביסוס? כיצד יכולנו לדעת שאלפים מאותם אנשים, שלעתים היו מפחידים, יחלימו, לפעמים בצורה מדהימה, ויהפכו לפעילינו הגדולים ביותר ולחברינו הקרובים ביותר?

האם ניתן אז להאמין ששיעור הגירושין בקרב חברי A.A. יהיה נמוך בהרבה מהממוצע בחברה? האם יכולנו לחזות אז שעושי הצרות יהפכו למורינו הראשיים לסבלנות ולסובלנות? האם מישוהו היה יכול לתאר לעצמו קיום של חברה, שתכלול כל טיפוס שיעלה על הדעת ותתגבר בקלות על כל מחסומי הגזע, הדת, האמונה, המדינה והשפה?

מדוע נטשה לבסוף A.A. את כל תקנות החברות? מדוע הנחנו לבסוף לכל חבר חדש לקבוע בעצמו אם הוא אלכוהוליסט ואם ברצונו להצטרף אלינו? מדוע, למרות ניסיונם של החברה והשלטון בכל מקום ובניגוד להם, העזנו לומר שלא נעניש ואף לא נמנע משום חבר A.A. את חברותו, ושלעולם לא נאלץ מישוהו לשלם תשלום כלשהו, להאמין בדבר-מה או לתמוך בכל דבר אחר?

התשובה, אותה ניתן למצוא במסורת השלישית, היא פשוטה. היה זה הניסיון, שלימד אותנו לבסוף ששלילת הזדמנותו המלאה של אלכוהוליסט כלשהו היא לעתים פסיקת דינו למוות, ובדרך כלל גזירת דינו לסבל אין-קץ. מי יעז להיות שופט, חבר מושבעים ומוציא להורג של אחיו החולה?

כשהקבוצות הבחינו באפשרויות אלה, הן גנזו לבסוף, האחת בעקבות רעותה, את כל תקנות החברות. התנסויות דרמטיות שבאו בזו אחר זו גיבשו סופית את ההחלטה, עד שזו הפכה להיות מסורתנו העולמית. הנה שתי דוגמאות:

היתה זו שנת A.A. השנייה. באותה עת לא נראָה דבר מלבד שתי קבוצות חסרות שם שנאבקו על קיומן, והורכבו מאלכוהוליסטים המנסים להפנות את פניהם לאור.

חבר חדש הופיע באחת מאותן קבוצות, הקיש בדלת וביקש להיכנס. הוא דיבר בגילוי לב עם החבר הוותיק ביותר

בקבוצה. במהרה התברר שמצבו נואש, ושיותר מכול הוא שואף להחלים. "אבל," אמר, "האם תתירו לי להצטרף לקבוצתכם? אולי לא תרצו בי ביניכם, כי אני קורבן של התמכרות נוספת, שהתדמית שלה גרועה עוד יותר משל האלכוהוליזם".

וכאן היתה הדילמה. מה היה על הקבוצה לעשות? החבר הוותיק קרא לשניים נוספים, ובסודיות שיתף אותם בעיבודות הקשות. הוא אמר, "ובכן, מה נעשה? אם נפנה לבחור זה את העורף, הוא יגווע בקרוב. אם נצרף אותו אלינו, רק אלוהים יודע לאילו צרות ניכנס. מה תהיה תשובתנו, כן או לא?"

תחילה ראו הוותיקים רק את הטענות שכנגד. "אנו עוסקים," אמרו, "באלכוהוליסטים בלבד. האם אין עלינו להקריב יחיד זה לטובת הרבים?" הדיון נמשך בעוד גורלו של הבחור החדש תלוי על בלימה. ואז דיבר אחד מהשלושה בטון אחר. "הדבר שממנו אנו חוששים," אמר, "הוא פגיעה בשמנו הטוב. אנחנו מפחדים הרבה יותר ממה שיאמרו הבריות מאשר מהצרות שעלול להמיט עלינו אלכוהוליסט זר זה. כששוחחנו, חלפו במוחי ארבע מלים קצרות. משהו חזר על עצמו בהתמדה: 'מה היה עושה אדוננו?'".

לא נאמרה מלה נוספת. מה באמת **יכול היה** להיאמר?

בשמחה רבה צלל החבר החדש לעבודה בצעד השנים עשר. ללא לאות נשא את מסר A.A. לעשרות אנשים. משום שזו היתה אחת הקבוצות הראשונות, גדלו מאז עשרות אלה לאלפים. אותו חבר מעולם לא הטריד איש בקושי הנוסף שלו. כך עשתה A.A. את צעדה הראשון בעיצובה של המסורת השלישית.

זמן לא רב לאחר שבעל ההתמכרות הכפולה התדפק על דלתותינו, קיבלה הקבוצה השנייה לחברות סוכן מכירות. נקרא לו אד. הוא היה פעלתן, כוחני וחצוף כפי שרק סוכן מכירות יכול להיות. כל רגע היה לו רעיון חדש לשיפור A.A. הוא מכר רעיונות אלה לחברי הקבוצה באותה התלהבות יוקדת בה היה מוכר נוזל להברקת מכוניות. אך היה לו רעיון אחד בלתי מְכִיר. אד היה אתיאיסט. הדיבוק החביב עליו היה ש-A.A. תסתדר טוב יותר ללא אותן "שטויות בעניין אלוהים". הוא אֵיִים על כולם וכולם ציפו שישתכר במהרה. עליך להבין שבאותה תקופה היתה A.A. אדוקה באמונתה. חייב להיות עונש כבד, כך חשבנו, על חילול השם. למרבה הצער הִתְמִיד אד במפוכחותו.

לבסוף הגיע זמנו של אד לדבר בפגישה. הצטמרנו, כי ידענו מה עמד להגיע. הוא העלה יפה על נס את אחוותנו; הוא סיפר על איחודה מחדש של משפחתו; הוא הילל ופאר את מעלותיה של הִכְנוּת; הוא הזכיר את השְׁמִיחָה שבעבודת הצעד השנים עשר; ואז הנחית את המהלומה. הוא קרא: "איני יכול לשאת את העסק הזה של אלוהים! זה גל של שטויות המיועד לאנשים חלשים. לקבוצה זו אין צורך בו, ואני לא מוכן לכך! לעזאזל עם זה!"

נחשול גדול של טינה וזעם שטף את הפגישה וסחף את כל החברים להחלטה נחרצת: "להעיף אותו החוצה!"

הוותיקים הוליכו את אד הצידה. הם אמרו בתוקף: "אינך יכול להתבטא כך כאן. עליך לחדול או להסתלק". בלעג רב השיב להם אד, "אִמְרוּ נָא! האמנם זה כך?" הוא פנה לכווננית הספרים ושלב ערימת ניירות. על גביהם היתה מונחת

ההקדמה לספר "אלכוהוליסטים אנונימיים", שהיה באותה עת בהכנה. הוא קרא בקול: "הדרישה היחידה לחברות ב-A.A. היא הרצון להפסיק לשתות". אד המשיך בנוקשות: "כשכתבתם משפט זה, האם התכוונתם לכך או לא?". ביאושם פנו הוותיקים זה לזה, בידיעה שנתפסו בקלקלתם. וכך נשאר אד בקבוצה.

לא רק שנשאר, אלא גם נותר מפוכח, חודש אחרי חודש. ככל שהתמיד במפוכחותו, הרעים יותר בקולו כנגד אלוהים. הקבוצה סבלה סבל כה עז, עד שנדיבות האחוה נעלמה. "מתי כבר, מתי", אמרו ביניהם, "ישתכר טיפוס זה?".

זמן-מה לאחר מכן קיבל אד משימת שיווק שהוציאה אותו אל מחוץ לעיר. החדשות הגיעו לאחר מספר ימים. הוא שלח מברק בבקשה לכסף, וכל אחד ידע מה פירושו של זה! ואז התקשר. בימים ההם, היינו הולכים לכל מקום בו נדרשה פעולה בצעד השנים עשר, ללא קשר לסיכוייה. אך הפעם לא מש איש ממקומו: "הניחו לו לנפשו! תנו לו לנסות בכוחות עצמו פעם אחת; אולי ילמד לקח!"

כשבועיים לאחר מכן, התגנב אד בלילה לביתו של חבר A.A., וללא ידיעת המשפחה שכב לישון. השחר מצא את בעל הבית וחבר שותים את קפה הבוקר. קול נשמע מכיוון המדרגות. לתימהונם, הופיע אד. בחיוך שואל על שפתיו אמר: "האם עשיתם כבר את הרהורי הבוקר, חברים?" במהרה חשו בכנותו. חלק אחר חלק ניגלה סיפורו.

אד התחפר בחדר מלון זול במחוז שכן. לאחר שכל תחינותיו לעזרה לא נענו, הדהדו מילים אלה במוחו הקודח:

"הם עזבו אותי. ננטשתי בידי בני מיני. זה הסוף... לא נותר דבר". בעודו מתהפך לכאן ולכאן במיטתו, חלפה ידו על הכוננית שלצדו, ונגעה בַּספר. הוא פתח אותו וקרא. זה היה התנ"ך. מעולם לא התוודה עוד על מה שראה וחש באותו חדר מלון. השנה היתה 1938. הוא לא שתה מאז.

כאשר בימים אלה נאספים חברים ותיקים שהכירו את אד, הם קוראים: "ומה אם אכן היינו מצליחים לסלק את אד בעוון חילול השם? מה היה עולה אז בגורלו ובגורל כל אלה שעזר להם בהמשך?".

וכך נתנה לנו יד ההשגחה העליונה אות מוקדם לכך, שכל אלכוהוליסט הוא חבר באחוותנו כאשר **הוא** אומר זאת.

המסורת השלישית (הנוסח הארוך)

החברות ב-A.A. חייבת להיות פתוחה בפני כל אלה שסובלים מאלכוהוליזם. לפיכך איננו יכולים לסרב לאף אחד שברצונו להחלים. כמו כן, החברות ב-A.A. אינה יכולה לעולם להיות תלויה בכסף או בקונפורמיזם (הסכמה עם הרוב). כל שניים או שלושה אלכוהוליסטים המתאספים יחד למטרת החלמה יכולים לקרוא לעצמם קבוצת A.A., בתנאי ש**קבוצה** אין להם השתייכות נוספת.